

Recente ontwikkelingen en voorlopige koersbepaling inzake de Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost

Brief van de Kerkenraad aan de CTK-gemeente

2 februari 2021

Geachte gemeenteleden,

In het voorjaar van 2020 hebben wij u geïnformeerd over de situatie binnen de Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost (GKO). Nu willen we dat opnieuw doen. **Wederom gaat het ons erom u te informeren over een koersbepaling.**

Context: de geschiedenis van de CTK binnen GKO en PGG tussen 1997-2010

Vanaf 1997 werken binnen de CTK een hervormde en een gereformeerde wijk samen in een federatie.

- Het *gereformeerde* deel van de CTK valt onder de Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost (GKO), die sinds 2004 bestaat uit de Pax Christikerk, de Noorderkerk en CTK.
- Het *hervormde/protestantse* deel van de CTK valt onder de Protestantse Gemeente 's-Gravenhage (PGG).
- Zowel PGG als GKO zijn een zelfstandige gemeente met een eigen algemene kerkenraad (AK GKO en AK PGG). Beide afzonderlijke gemeenten zijn onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland.

De CTK is dus lid van *twee verschillende* organisaties. Tussen 2008 en 2010 is dit “dubbele lidmaatschap” van de CTK binnen onze gemeente geëvalueerd. Een klein deel van de gemeente wilde dat het CTK-deel bleef uitmaken van de GKO. Verreweg de meeste CTK-leden gaven aan voorkeur te hebben voor een overstap naar de PGG. Het was toen aan de kerkenraad dit uit te voeren.

Die uitvoering heeft vanwege het sluiten en afstoten van meerdere kerkgebouwen door de PGG toen niet plaatsgevonden. De CTK besloot op dat moment de status quo te handhaven en dus onderdeel te blijven van de GKO.

Aanleiding: ontwikkelingen in de CTK en AK GKO tussen 2010 – 2020

Christus Triumfator Kerk

Binnen de kerkenraad van de CTK is vanaf 2017 meer en meer de noodzaak ontstaan om het door de gemeente genomen besluit van 2010 alsnog uit te voeren, dus over te gaan naar de PGG.

De belangrijkste redenen hiervoor zijn dat we graag naar een makkelijkere hulpstructuur toe willen. Eén die energie geeft en ruimte geeft om naar de toekomst te kijken. En die een oplossing gaat bieden voor het probleem van (a) twee financiële stromen, (b) een dubbele administratie en (c) het moeten invullen van een groot aantal vacatures door de dubbele afvaardigingen. Met name het laatste probleem – de dubbele afvaardigingen – is steeds nijpender geworden, omdat we als CTK gewoonweg te weinig vrijwilligers beschikbaar hebben om de diverse kerkenraadvacatures ingevuld te krijgen en te houden. Hierdoor zijn we ondervertegenwoordigd in vergaderingen waar juist belangrijke beslissingen moeten worden genomen.

Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost

Ook binnen de AK GKO zelf is er vanaf 2018 een bezinning geweest op de toekomst. Naar aanleiding van diverse gesprekken, het advies van een denktank van jongeren en een extern adviesrapport is in de eerste plaats gekeken of het mogelijk is de banden binnen de GKO nader aan te halen. Dit stuitte al snel op bezwaren; de mogelijkheden om in de huidige setting te blijven samenwerken waren niet voldoende. Vervolgens heeft de Algemene Kerkenraad van de GKO gekeken naar manieren om de GKO als structuur (a) af te schalen, (b) samen te voegen met de PGG of (c) op te heffen.

In het voorjaar van 2020 is aan alle drie de wijkgemeentes en wijkkerkenraden een positiebepaling gevraagd. De kerkenraad van de CTK heeft toen haar voorkeur uitgesproken om als gehele GKO op te gaan in de PGG. Deze keuze sluit aan bij de gekozen weg in 2010 (zie pagina 1) en past bij een oecumenische visie op één Haagse protestantse gemeente.

De positie van de kerkenraad van de CTK is uiteengezet in een brief naar u als gemeente in het voorjaar van 2020. Uit de reacties bleek toen dat het overgrote deel van de gemeente het voorstel van de wijkkerkenraad steunt om over te gaan naar de PGG. Wel is er bij een aantal van onze gemeenteleden zorg om de gevolgen voor de financiële situatie van onze gemeente, over onze beslissingsbevoegdheid en over het personeel dat bij de GKO in dienst is. Denk hierbij aan onze predikant, onze koster en het GKO kerkelijk bureau.

Op basis van de raadpleging van vorig voorjaar heeft de wijkkerkenraad van de CTK, inclusief deze aandachtspunten, haar voorkeur uitgesproken om als GKO op te gaan in de PGG.

Noorderkerk en Pax Christikerk

- Positie Pax Christikerk – De kerkenraad van de PCK staat al langer sympathiek tegenover de wens van de CTK om een oplossing te vinden voor het probleem van twee financiële stromen, dubbele administratie en dubbele afvaardigingen. De wijkgemeente van de Pax Christikerk heeft aangegeven dat men de voorkeur geeft aan een lichtere GKO met meer zelfstandigheid voor de wijken. Tegelijkertijd staat men ook open voor nadere gesprekken met de PGG.
- Positie Noorderkerk – De kerkenraad en de wijkgemeente van de Noorderkerk willen graag de situatie houden zoals zij is. Ook zij staan echter open voor gesprekken met de PGG en willen meewerken aan een eventueel vertrek van de CTK uit de GKO.

De AK van de GKO heeft tussen juni en december 2020 drie keer over de verschillende positiebepalingen gesproken. De conclusie van deze constructieve gesprekken is geweest dat het handhaven van de huidige GKO-structuur niet langer houdbaar is.

De AK van de GKO heeft adviseur mr. Wilbert de Jong (van AKDJ – Adviesburo Kerken De Jong) gevraagd nader onderzoek te doen naar de mogelijke en onmogelijke scenario's voor de toekomst van de GKO. Uit De Jongs onderzoek blijkt dat het door de CTK gewenste scenario dat de GKO volledig opgaat in de PGG **niet kan worden uitgewerkt**. De PGG wil namelijk geen eigenaar worden van de gebouwen van de GKO en daarmee is een juridische fusie tussen GKO en PGG van de baan.

Aangezien het volledig fuseren van GKO en PGG dus niet mogelijk is, maar het handhaven van de status quo niet langer wenselijk is, stelt De Jong na overleg met de AK twee nieuwe scenario's voor voor de toekomst van de GKO.

1. *Het verder uitkleden van de GKO door meer bevoegdheid te leggen bij de drie wijken*
In dit scenario gaat De Jong uit van de mogelijkheid om informele afspraken te maken tussen het College van Kerkrentmeesters (CvK) van de GKO en het College van Kerkrentmeesters van de CTK waardoor niet alleen de CTK, maar alle drie de wijken, meer financiële ruimte krijgen. De formele verantwoordelijkheid blijft in dit scenario wel bij de AK GKO. Alleen zij is namelijk een rechtspersoon.

2. *Boedelscheiding van de GKO en oprichten van stichtingen*
In dit scenario gaat De Jong uit van een verdeling van de boedel van de GKO tussen de drie gemeentes. De GKO-gebouwen zouden in dit scenario worden ondergebracht in drie aparte protestantse stichtingen met als bestuurders de leden van de Wijkraad van Kerkrentmeesters van elke gemeente. Dit scenario zou de drie gemeentes de ruimte geven om ieder een eigen weg te gaan.
Voor de CTK zou een dergelijke vorm betekenen dat ons kerkgebouw onder wordt gebracht in een stichting CTK, terwijl de CTK als gemeente toe kan treden tot de PGG. De andere wijken kunnen ook kiezen om als gemeente naar de PGG te gaan, maar kunnen ook blijven in de GKO of eventueel zelfstandig verder gaan.

Het advies van De Jong is om voor scenario 2 te gaan. Met dit voorstel wordt in ieder geval aan de CTK de ruimte gegeven om uit de GKO te stappen. Mochten de Pax Christikerk en de Noorderkerk in de GKO willen blijven dan kunnen zij scenario 1 verder vormgeven. Mocht ook de Pax Christikerk uit willen treden dan wordt de Noorderkerk de GKO. En mocht de Noorderkerk ook naar de PGG willen, dan wordt de GKO opgeheven en treden alle drie de wijkgemeenten (zonder hun kerkgebouwen) toe tot de PGG.

Op de AK GKO-vergadering van donderdag 3 december 2020 is besloten aan de CTK-gemeente te vragen of zij zich willen buigen over de genoemde scenario's.

- Geeft de CTK de voorkeur aan scenario 2 dan zal dit scenario in de komende maanden worden uitgewerkt en zullen ook de Pax Christikerk en Noorderkerk hun eigen koersbepaling moeten uitwerken.
- Geeft de CTK de voorkeur aan scenario 1, dan hoeft dit pad niet verder verkend te worden.
- **De CTK wordt nu dus gevraagd om een koersbepaling. Het gaat in deze fase nog steeds niet om een definitieve keuze.**

Er zal namelijk nader overleg moeten worden gevoerd met en goedkeuring moeten worden gegeven door de classis en het college van beheerszaken (CCBB). Bovendien zullen de financiële en juridische consequenties pas helder worden als er een concrete uitwerking is. Uiteraard zullen wij u hierover als gemeente tijdig en uitgebreid blijven informeren.

Gemeenteraadpleging en koersbepaling CTK

Op 13 januari jl. heeft de kerkenraad van de CTK in een ingelaste digitale vergadering over het bovenstaande gesproken. De kerkenraad is van mening dat het tijd is om als CTK over te gaan naar een eenvoudigere en toekomstbestendige hulpstructuur. Aangezien de GKO als geheel niet met gebouwen kan overgaan naar de PGG, biedt het model van boedelscheiding en stichtingen (scenario 2) het meeste uitkomst.

De kerkenraad van de CTK is unaniem van mening dat het door De Jong geformuleerde advies moet worden verkend en uitgewerkt en indien mogelijk worden overgenomen.

Het eventueel onderbrengen van ons kerkgebouw in een stichting heeft als bijkomend voordeel dat we het gebouw daarmee beschermen voor de toekomst. Een kerkgebouw in een stichting kan in een eventueel ongunstig toekomstscenario niet worden wegbezuinigd of gesloten door een algemene kerkenraad.

Een belangrijke reden om niet voor scenario 1 te kiezen is dat dit onze problemen niet oplost. In scenario 1 blijven namelijk de problemen bestaan van de dubbele structuur, de dubbele afvaardigingen en de dubbele kosten.

- **Wij willen graag uw mening horen over de bovenstaande, voorlopige positiebepaling van de kerkenraad. Op basis hiervan zal de kerkenraad dan scenario 2 meer in detail uitwerken.**
- **Ook staan wij uiteraard open voor uw vragen en suggesties.**
- **We nodigen u uit om per e-mail of brief te reageren naar de scriba op haar e-mail adres scriba@ctkerk.nl. Dit kan tot en met dinsdag 16 februari 2021.**

U kunt daarin ook aangeven of u zich aan wilt melden voor de online gemeentebijeenkomst op [zondag 21 februari van 15:00u – 16:30u](mailto:scriba@ctkerk.nl) via scriba@ctkerk.nl.

Deze online bijeenkomst wordt, net zoals onze kerkdiensten, uitgezonden via YouTube. De deelnemers krijgen hiervoor een specifieke link toegestuurd zodat de bijeenkomst besloten blijft.

Wilt u **persoonlijk contact** voorafgaand aan deze bijeenkomst of in plaats van deze bijeenkomst, laat dit dan vooral aan ons weten via scriba@ctkerk.nl! Een lid van de kerkenraad zal u dan bellen of komt bij u langs voor een persoonlijk gesprek.

Mogelijk stappenplan voor de komende tijd

- Dinsdag 2 t/m dinsdag 16 februari 2021 – Horen van de gemeente.
- Zondagmiddag 21 februari – Online bijeenkomst voor de gemeente.
- Laatste week februari - de wijkkerkenraad kiest positie over **het te verkiezen** scenario.
- Maandag 15 maart – Vergadering van de AK GKO.
- Maart – najaar 2021
Als de CTK scenario 2 wil verkennen dan zal een voorstel worden gemaakt door het CvK en de AK en worden er statuten opgesteld voor de stichtingen. Deze worden besproken door het CCBB en de classis. Pas als dit akkoord is kunnen er formeel stappen worden gezet.
- Najaar 2021 – De AK GKO legt een concreet voorstel voor aan wijkkerkenraden en gemeentes. Er volgt een inhoudelijke gemeentebijeenkomst en een positiebepaling van de CTK kerkenraad.
- Najaar 2021 - besluit van de AK.

Wij zien uit naar de reactie van u allemaal.

Met hartelijke groeten,

Kerkenraad CTK